EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 1. 7. 2025
COM(2025) 346 final

# SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

## o stave príprav na úplné vykonávanie nariadenia o VIS v súlade s článkom 11 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/1134

# Zhrnutie

V článku 11 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/1134[1], ktorým sa okrem iného mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (ďalej len „nariadenie o VIS“)[2], sa vyžaduje, aby Komisia predložila Európskemu parlamentu a Rade výročnú **správu** o stave príprav na úplné vykonávanie nariadenia. Toto je **tretia správa Komisie**.

Implementácia novej architektúry IT v oblasti migrácie, hraníc a bezpečnosti je základným prvkom zavádzania jedného z najmodernejších systémov riadenia hraníc na svete. Vízový informačný systém (VIS) je neoddeliteľnou súčasťou tejto architektúry. Na dosiahnutie úplnej a včasnej implementácie by mali členské štáty EÚ a krajiny pridružené k schengenskému priestoru, agentúry EÚ a Komisia postupovať rovnakým tempom. Dôležité je, aby všetky strany plnili svoje úlohy, čím sa zaistí prevádzkyschopnosť systému v tom istom čase, a tak sa zabráni ďalším oneskoreniam a ďalšiemu zvyšovaniu nákladov.

Implementácia revidovaného VIS je celkovo na dobrej ceste. Po tom, ako bolo 7. júla 2021 prijaté pozmeňujúce nariadenie (EÚ) 2021/1134, Komisia okamžite začala v príslušnom výbore a expertnej skupine rokovať o 12 **vykonávacích a delegovaných aktoch** potrebných na vypracovanie nových funkcií revidovaného VIS. Práca pokračovala v roku 2024, pričom 12 vykonávacích a delegovaných aktov sa v súčasnosti nachádza v rôznych štádiách postupu prijímania. Sedem aktov je prijatých a päť aktov Komisia pripravuje.

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1134 zo 7. júla 2021, ktorým sa na účely reformy vízového informačného systému menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (ES) č. 810/2009, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240, (EÚ) 2018/1860, (EÚ) 2018/1861, (EÚ) 2019/817 a (EÚ) 2019/1896 a zrušujú rozhodnutia Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV (Ú. v. EÚ L 248, 13.7.2021, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1134/2021-07-13).

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS) (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/2023-12-27).

# 1. Úvod

VIS bol vytvorený na základe rozhodnutia Rady 2004/512/ES[3] s cieľom umožňovať výmenu údajov o vízach medzi členskými štátmi. Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 (ďalej len „nariadenie o VIS“)[4] sa stanovil:

- účel a funkcie VIS a súvisiace povinnosti,
- podmienky a postupy výmeny údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi s cieľom uľahčiť preskúmanie žiadostí o krátkodobé víza a súvisiacich rozhodnutí.

VIS bol uvedený do prevádzky 11. októbra 2011 a v období od októbra 2011 do februára 2016 sa postupne zavádzal na všetkých konzulátoch členských štátov.

Účelom VIS je zlepšiť vykonávanie spoločnej vízovej politiky, konzulárnu spoluprácu a konzultácie medzi ústrednými vízovými orgánmi uľahčovaním výmeny údajov o žiadostiach a súvisiacich rozhodnutiach medzi členskými štátmi. VIS sa okrem iného zameriava na:

- uľahčovanie konania o udelení víza,
- zabraňovanie tzv. visa shoppingu,
- uľahčovanie boja proti podvodu s osobnými údajmi,
- pomoc pri identifikácii každej osoby, ktorá nespĺňa alebo prestala spĺňať podmienky vstupu, pobytu alebo bydliska na území členských štátov,
- uľahčovanie určenia členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013[5].

Dňa 2. augusta 2021 nadobudlo účinnosť nariadenie (EÚ) 2021/1134 (ďalej len „nariadenie o revidovanom VIS“), ktorým sa okrem iného mení nariadenie o VIS. Revidovaný VIS bude poskytovať orgánom udeľujúcim víza kľúčové informácie o žiadateľoch o krátkodobé schengenské víza a zároveň umožňovať príslušníkom pohraničnej stráže odhaľovať cestujúcich, ktorí môžu predstavovať bezpečnostné riziko. Novými pravidlami sa rozširuje aj rozsah pôsobnosti VIS, a to najmä pridaním žiadateľov o dlhodobé víza a povolenie na pobyt a ich držiteľov, pri súčasnom plnom dodržiavaní požiadaviek v oblasti ochrany údajov. Tým sa zaistí, aby mali príslušné orgány informácie, ktoré potrebujú, a v čase, keď ich potrebujú. Nové pravidlá umožnia dôkladné bezpečnostné kontroly žiadateľov o krátkodobé víza, dlhodobé víza a povolenia na pobyt, lepšiu výmenu informácií medzi členskými štátmi o držiteľoch takýchto dokladov a plnú interoperabilitu s inými informačnými systémami EÚ.

[3] Rozhodnutie Rady 2004/512/ES z 8. júna 2004, ktorým sa vytvára vízový informačný systém (VIS) (Ú. v. EÚ L 213, 15.6.2004, s. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2004/512/2019-06-11).
[4] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS) (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/2023-12-27).
[5] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/604/oj).

Podľa článku 11 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/1134 má Komisia prijať rozhodnutie, v ktorom stanoví dátum začatia prevádzky revidovaného VIS. V uvedenom článku sa takisto stanovujú podmienky, ktoré musia byť na prijatie tohto rozhodnutia splnené. Ide o tieto podmienky:

- boli prijaté potrebné vykonávacie a delegované akty uvedené v tejto správe,
- Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA) informovala Komisiu o úspešnom dokončení všetkých testovacích činností a
- členské štáty oznámili Komisii, že prijali potrebné technické a právne opatrenia.

VIS bude súčasťou spoločného rámca pre interoperabilitu zriadeného nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/817[6] a (EÚ) 2019/818[7]. Rámec interoperability medzi informačnými systémami EÚ[8] bol vytvorený tak, aby sa tieto systémy a ich údaje navzájom dopĺňali, a to s celkovým cieľom zlepšiť účinnosť a efektívnosť kontrol na vonkajších hraniciach. Prispeje to k prevencii nelegálneho prisťahovalectva a boju proti nemu, ako aj k zaisteniu vysokej úrovne bezpečnosti a zlepšeniu vykonávania spoločnej vízovej politiky. Vzhľadom na tento cieľ by mal byť technický vývoj nových funkcií a procesov VIS plne v súlade s ostatnými informačnými systémami EÚ, ktoré sú súčasťou rámca.

V článku 11 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/1134 sa vyžaduje, aby Komisia predložila Parlamentu a Rade výročnú správu o stave príprav na úplné vykonávanie nariadenia. Požiadavka sa uplatňuje dovtedy, kým Komisia neprijme rozhodnutie, ktorým sa stanoví dátum začatia prevádzky VIS v súlade s článkom 11 ods. 1 uvedeného nariadenia. Správa má zahŕňať podrobné informácie o vzniknutých nákladoch a informácie o prípadných rizikách, ktoré môžu ovplyvniť celkové náklady.

Prvá správa Komisie o stave príprav na úplné vykonávanie nariadenia o VIS bola prijatá 9. februára 2023[9], druhá správa nasledovala 18. januára 2024[10]. Keďže druhá správa sa vzťahuje na obdobie až do jej vypracovania v novembri 2023, táto tretia správa pokrýva obdobie od decembra 2023 do jej vypracovania v novembri 2024.

[6] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/817 z 20. mája 2019 o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami EÚ v oblasti hraníc a víz a o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240, (EÚ) 2018/1726 a (EÚ) 2018/1861 a rozhodnutí Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV (Ú. v. EÚ L 135, 22.5.2019, s. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/2025-01-28).

[7] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/818 z 20. mája 2019 o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami EÚ v oblasti policajnej a justičnej spolupráce, azylu a migrácie a o zmene nariadení (EÚ) 2018/1726, (EÚ) 2018/1862 a (EÚ) 2019/816 (Ú. v. EÚ L 135, 22.5.2019, s. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/2025-01-28).

[8] Systém vstup/výstup (EES), vízový informačný systém (VIS), systém EÚ pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), systém Eurodac, Schengenský informačný systém (SIS) a európsky informačný systém registrov trestov pre štátnych príslušníkov tretích krajín (ECRIS-TCN).

[9] COM(2023) 66 final.

[10] COM(2024) 13 final.

## 2. Vykonávacie právne predpisy k nariadeniu o VIS

V nariadení (EÚ) 2021/1134 sa Komisii udeľuje niekoľko splnomocnení na prijatie vykonávacích a delegovaných aktov, pričom niektoré z nich sú nevyhnutné na to, aby agentúra eu-LISA mohla v plnej miere začať s navrhovaním a vývojom nových funkcií v kontexte celkovej architektúry IT systému, a to najmä preto, že je na tieto účely potrebné definovať technické špecifikácie. Ďalšie akty sú potrebné na stanovenie technických pravidiel na uľahčenie používania VIS príslušnými orgánmi členských štátov a agentúrami EÚ.

Od prijatia nariadenia (EÚ) 2021/1134 v roku 2021 Komisia zorganizovala 22 zasadnutí výborov a 12 expertných skupín pre revidovaný VIS s cieľom prediskutovať sériu návrhov vykonávacích a delegovaných aktov potrebných na jeho vývoj.

Príslušných 12 vykonávacích a delegovaných aktov sa nachádza v rôznych fázach postupu prijímania. Šesť vykonávacích aktov a jeden delegovaný akt sú už formálne prijaté, zatiaľ čo tri vykonávacie akty a dva delegované akty sa pripravujú na prijatie. Podrobnejšie informácie sú uvedené v tabuľkách:

*Tabuľka 1. Požadované vykonávacie a delegované akty – stav k novembru 2024*

| **Nariadenie** | **Druh aktu** | **Prijaté** | **V procese formálneho prijímania** | **Vo výbore alebo v skupine** | **Ešte sa nezačalo** |
|---|---|---|---|---|---|
| VIS | delegovaný | 1 | | 2 | |
| | vykonávací | 6 | | 3 | |

*Tabuľka 2. Požadované vykonávacie a delegované akty, rozdelenie podľa aktov – stav k novembru 2024*

| | **Právny základ** | **Druh aktu** | **Stav** |
|---|---|---|---|
| **1** | článok 5a | vykonávací | prijatý |
| **2** | článok 6 ods. 5 | vykonávací | prijatý |
| **3** | článok 9 | delegovaný | prijatý |
| **4** | články 9h a 22b | delegovaný | *prebieha príprava* |
| **5** | článok 9j ods. 2 | delegovaný | *prebieha príprava* |
| **6** | článok 9j ods. 3 | vykonávací | *prebieha príprava* |
| **7** | články 29 a 29a | vykonávací | prijatý |
| **8** | článok 45 ods. 1 | vykonávací | *prebieha príprava* |
| **9** | článok 45 ods. 2 | vykonávací | *prebieha príprava* |
| **10** | článok 45 ods. 3 | vykonávací | prijatý |
| **11** | články 45c a 45d | vykonávací | prijatý |
| **12** | článok 50 ods. 4 | vykonávací | prijatý |

## 3. Monitorovanie implementácie členskými štátmi a agentúrami EÚ

Význam včasnej implementácie revidovaného VIS je na úrovni EÚ a členských štátov všeobecne uznávaný. Všetky zainteresované strany takisto dobre chápu vzájomnú závislosť medzi VIS a vývojom iných informačných systémov EÚ a komponentov interoperability. Komisia s cieľom dosiahnuť úplnú a včasnú implementáciu monitoruje vykonávanie nariadenia o revidovanom VIS prostredníctvom rôznych opatrení vrátane zasadnutí výboru, expertnej skupiny a poradnej skupiny, ako aj pravidelných stretnutí s agentúrami EÚ.

## 4. Náklady a riziká

*Náklady pre agentúry EÚ*

Podľa informácií od príslušných agentúr EÚ vznikli týmto agentúram v období od novembra 2023 do novembra 2024 v súvislosti s implementáciou revidovaného VIS tieto náklady:

- celkové náklady agentúry eu-LISA na implementáciu predstavovali 12,7 milióna EUR,
- náklady Europolu na poradenstvo a softvér predstavovali 0,6 milióna EUR,
- Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž nevznikli žiadne náklady.

*Dodatočné náklady agentúry eu-LISA*

Počas implementácie revidovaného VIS sa v priebehu projektu zistili nové potreby, vzhľadom na ktoré musela agentúra eu-LISA požiadať svojich dodávateľov o zmeny v súvislosti s revidovaným VIS. To viedlo k nepredvídaným nákladom. Okrem toho súčasné zmluvné usporiadanie agentúry zahŕňa náklady spojené s riadením projektu a prierezovými činnosťami úmerne k trvaniu zmluvy. Preto vedie predĺženie časového harmonogramu revidovaného VIS, ako sa uvádza v oddiele „Časový harmonogram revidovaného VIS“ tejto správy, k vzniku dodatočných nákladov.

*Náklady členských štátov*

Orientačné pridelené rozpočtové prostriedky plánované v programoch členských štátov v rámci nástroja BMVI na obdobie 2021 – 2027 na zriadenie, prevádzku a údržbu VIS vrátane jeho interoperability s inými rozsiahlymi informačnými systémami majú výšku 103,4 milióna EUR (príspevok EÚ[11]).

Podľa údajov o vykonávaní programu zaslaných orgánmi členských štátov predstavuje príspevok EÚ na vybrané operácie (projekty, akcie alebo skupiny projektov v rámci príslušných programov) 58,4 milióna EUR[12]. Táto suma predstavuje príspevok na záväzky orgánov členských štátov týkajúce sa týchto operácií. Nezodpovedá už vynaloženým výdavkom.

[11] Zdroj: programy členských štátov, výdavky plánované v rámci osobitného cieľa 2, spoločná vízová politika, kód intervencie 006. Rozsiahly informačný systém, vízový informačný systém (VIS), november 2024.
[12] Zdroj: údaje zaslané členskými štátmi v súlade s článkom 42 nariadenia (EÚ) 2021/1060, 30. novembra 2024.

*Časový harmonogram revidovaného VIS*

Implementácia revidovaného VIS v rámci spoločného rámca pre interoperabilitu a jeho prispôsobenie na účely interakcie s ostatnými IT systémami (napr. so systémom vstup/výstup) zahŕňajú zmeny systému, ktorých výsledkom je vždy jeho nová verzia. Tieto rôzne verzie VIS sa musia implementovať postupne. Vzájomná závislosť rôznych informačných systémov EÚ môže ovplyvniť trvanie niektorých častí projektu na implementáciu novej architektúry informačných systémov EÚ pre hranice, migráciu a bezpečnosť.

Obnovený Schengenský informačný systém bol uvedený do prevádzky v marci 2023. V dňoch 19. – 20. októbra 2023 Rada pre spravodlivosť a vnútorné veci schválila harmonogram pre ostatné systémy. Podľa tohto plánu mal systém vstup/výstup začať fungovať na jeseň 2024, Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) na jar 2025 a revidovaný VIS na jeseň 2026, a to spolu s architektúrou interoperability.

Po období, na ktoré sa vzťahuje táto správa, bol však plán zavádzania architektúry interoperability revidovaný z dôvodu odkladu uvedenia systému vstup/výstup do prevádzky, čo ovplyvnilo časový harmonogram revidovaného VIS. Konkrétne Rada pre spravodlivosť a vnútorné veci schválila 5. marca 2025 revidovaný plán, podľa ktorého sa plánuje postupné spustenie prevádzky systému vstup/výstup v októbri 2025, systému ETIAS v poslednom štvrťroku 2026 a revidovaného VIS v roku 2027.

## 5. Záver

Členské štáty, krajiny pridružené k schengenskému priestoru a agentúry EÚ sú vo všeobecnosti odhodlané zabezpečiť úplnú implementáciu revidovaného VIS, a to aj ako súčasť širšieho rámca pre interoperabilitu informačných systémov EÚ.

Komisia naďalej koordinuje a podrobne monitoruje pokrok všetkých zúčastnených strán s cieľom zabezpečiť včasnú dostupnosť revidovaného VIS.